

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СРП

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

УНИЈА БИ „И ОВЦЕ И НОВЦЕ“

Бесмислени захтеви и проблематичан „штрајк“

У уобичајном маниру, у време када му време није, својим поступцима наше колеге из УСПРС годинама оправдавају епитет „забуњивачи“. Овај пут организују серију „штрајкова“, „трчећи пред руду“ и испостављајући, при том, штрајкачке захтеве, који су све пре него ли захтеви који би се могли таквим штрајком(вима) испунити. Извесно је једно - да штрајк са минимумом процеса рада и то у спорадичном броју сасвим сигурно неће довести другу страну у ситуацију да јој се „тресу гаће“, већ ће и даље еродирати углед свих синдиката и број синдикално организованог чланства. На тај начин друга страна може да задовољно трља руке, пошто је на делу још једном она стара народна – „завади, па владај“.

Унијаше није обесхрабрило ни то што је од њихових наводних **600** школа у „штрајку“ (штрајк је у озбиљним земљама потпуна обустава рада запослених којом они желе, наносећи штету другој страни, остварити свој интерес) било око **300** (Министарство је пребројало свега **98** школа од којих је у неким штрајковао свега по **1** човек и то седећи део часа у учионици са ђацима, а део часа радећи), већ су најавили нове штрајкове и то за **30. мај** и **4. јун**. Иако нису никог питали када су доносили одлуку о овим штрајковима, позвали су друге синдикате да им се придруже, што су неки условно прихватили, а други децидно одбили. Тако је СОС подржао УСПРС, али није јасно да ли ће и штрајковати, „Независност“ је дала слободу својим синдикалним организацијама да оне процене да ли ће подржати Унијаше, а СрпС је једини децидно одбио да подржи УСПРС, тим пре што сматра да су захтеви овог синдиката у најмању руку бесмислени.

Из захтева да се одложи финансирање **per capita** до **2020.** године и захтева да број ученика у одељењу не буде већи од **25** (уосталом ово су захтеви и нашег Синдиката, али свакако не и разлог за штрајк, јер се штрајком ови дугорочни захтеви и не могу остварити) види се да њима и није циљ да нешто конкретно ураде већ да „дижу прашину“ на синдикалној сцени, са циљем да евентуално прибаве још понеког члана или, оно што је извесније, да неким колегама потпуно огаде све синдикате и синдикалну борбу потпуно обесмисле. Наиме, у пракси је већ у српским одељењима мање од **25** ученика (у основним школама је то сса **19**, а у средњим сса **23**) и формарање одељења од **25** ученика би значило ново гашење одељења, што би, уз већ најављених **150** одељења мање у наредној школској години значило најмање **700** запослених мање у следећој школској години. Ова цифра је и тако усвојена у Стратегији развоја образовања и она би била примењива, али само у случају да се одмах примени финансирање по глави ученика, што значи – могло би (али наше просветне и друге власти апсолутно за то у овом тренутку нису спремне), али би одмах требало отпустити знатан број запослених. На ово, на срећу, нису спремне ни (просветне) власти и неће се ни десити, већ ће у пракси бити затечено стање, уз спорадично укидање броја одељења, више декретом него на основу јасних критеријума и процедура, а у Закону (папир и онако трпи све)

стајаће да финансирање **per capita** креће од **2014.** године. Јасно је, дакле, да Унија не може да добије „и овце и новце“.

Све ово, наравно, знају и забуњивачи, али испостављају захтеве који ништа не значе, али за неке (мање информисане) добро звуче, уосталом као и захтев да средње образовање постане бесплатно. И у овом случају добро знају да се овај захтев не може испунити штрајком, јер је ово питање регулисано Уставом Републике и да би га Влада прихватила, морао би да се мења Устав, што, сложићете се, није уопште једноставан посао, уосталом као ни измене закона. Следеће, ваљда, што, „из те кухиње“, можемо очекивати је захтев да и универзитетско образовање буде бесплатно иако је сваком знано да нема бесплатног „ручка“ и да школовање, као уосталом и све друго, неко мора да плати. Елем, и овде се наше колеге понашају као човек који би „и овце и новце“ јер једном траже да образовање буде бесплатно, а други пут траже веће плате и више новца за делатност, што, сложићете се, не иде, јер видели смо како смо прошли са бесплатним основним образовањем, са бесплатним уџбеницима, бесплатним оброком за све (што не и бесплатним екскурзијама – као у Норвешкој) и наравно немогућношћу да се родитељима наплати партиципација (што врло успешно раде у здравству, полицији – додуше не кроз партиципацију, већ казне, правосуђу кроз таксе и сл.) којом би се делом могао поправити материјални положај запослених. Како је просвета једна од ретких делатности која нема никакве посебне фондове, јасно је да не може и бесплатно образовање и допунско финансирање из фонда којег, у овом случају, ни нема.

У сваком случају разлога за незадовољство има, што је препознало и руководство СрпС-а и определило се да организује штрајк (обуставу рада) у право време – са почетком нове школске године и са апсолутно синдикалним захтевом – повећање плата кроз корекцију коефицијената, а постоји могућност да се овај захтев допуни још само једним захтевом везаним за насилно пензионисање просветних радника који би у случају да испуне пун радни стаж пре добне границе за одлазак у пензију били кажњени за сваки месец који им недостаје до **65** година. Нећете веровати, и ово је био предлог УСПРС који је, нажалост, Министарство просвете прихватило.

Београд, **28.05.2013.** год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач,
члан Преговарачког тима СрпС

